

הערכת מיזם 'זרקור' – פיתוח מיזמים משותפים לסטודנטים בבתי"ס על-תיכוניים לאמנויות ולאנשים עם מש"ה

הסקר בוצע על ידי 'מכלול'
יחידת הערכה ומחקר

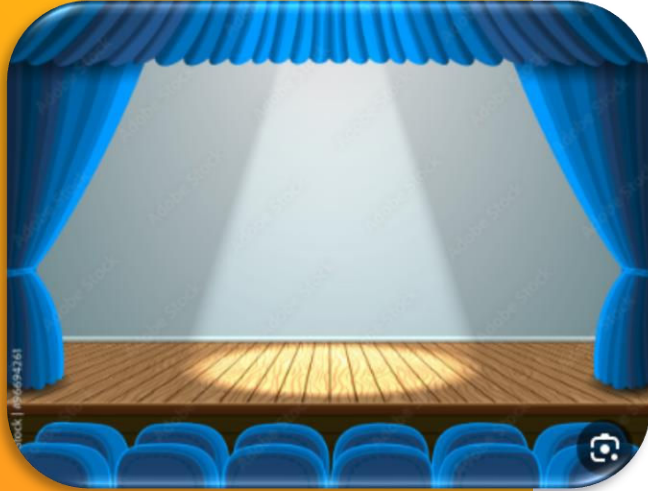

דצמבר 2023

מטרות המיזם

- קיום תהליך יצירתי, חוויתי ומעצים משותף, לטובת הכרות הדדית של יכולות אישיות וקבוצתיות
- קידום שילוב חברתי ונראותם של אנשים עם מוגבלויות בעולם התרבות והאומניות
- חשיפת יכולותיהם וכישוריהם של אנשים עם מש"ה
- חשיפת אנשים עם מש"ה לכלי ביטוי אומנותיים
- חשיפת אנשים עם מש"ה ללימודים גבוהים
- יצירת תוצר סופי משותף בעל נראות ציבורית

מטרות ההערכה

- בחינת מידת השגת מטרות המיזם
- הערכת תרומת המיזם ושביעות רצון המשתתפים והמובילים
- בחינת האתגרים והחסמים במסגרת המיזם

תוכן הפעילות	קהל יעד	
	סטודנטים – בתי"ס לאמנויות	אנשים עם מש"ה ומוגבלויות נוספות
מפגשי חונכות אישיים וקבוצתיים שיעסקו בתחומי האומנות החזותית.	מרכז אומן המרכז לאמנות ועיצוב לציבור החרדי, י-ם	מועדון חברתי נווה חמד (נשים עם מש"ה)
תהליך יצירתי (אמנות ועיצוב) משותף, ושיפור יכולת הביטוי וההמשגה באמצעים חזותיים למושגים המופשטים של המרחב והזמן.	בצלאל , האקדמיה לאומנות, ירושלים	אלווין ירושלים (אנשים עם מש"ה במסגרות יום)
מטרת התוכנית לייצר מפגש משמעותי, חברתי ואישי בין המשתתפים באמצעות השימוש באמנות התיאטרון והפקת מופע שנתי (ריקוד, שירה, סיפורים אישיים).	בית צבי ביה"ס לאומניות הבמה, רמת גן	מועדון " רעות " במתנ"ס השקמה, ר"ג
"מעבר לגבול" - מפגשים עם מגוון המורים של בית הספר (משחק, צילום, וידאו ארט, מוזיקה ותנועה). יצירה רב תחומית הכוללת חומרים אישיים כחומר גלם לעיבוד אמנותי, ולהפקת פרויקט סיום.	מרכז היוצרים ביה"ס לתיאטרון רב תחומי, שלומי	" אלומה " – עמותת כוכב (מסגרת יום, מש"ה, יהודים וערבים)
הכרות וחשיפה באמצעות מפגשים משותפים של נגינה ושירה, בניית הרכב מוסיקלי משותף, ומופע מסכם.	רימון , ביה"ס גבוה למוסיקה, רמת השרון	מועדון אקים פ"ת + מרכז יום שק"ל פ"ת
הרצאות קצרות ונגישות, עבודה בסדנה בציר, פיסול וצילום. עבודה בקבוצה הולכת וגדלה כשלסיום הפקת תערוכה (יצירה משותפת של כל המשתתפים).	המדרשה הפקולטה לאמנויות בית ברל , כפ"ס	אלווין הרצליה (מרכז יום)
יצירת תכנים מתוך המפגשים באמצעות אימפרוביזציה, תיאטרון פורום, כתיבה משותפת ונטילת אחריות על תהליכי בימוי והפקת אירוע תיאטרוני (הצגות בקהילה ובקמפוס האוניברסיטה).	אוני' תל אביב החוג לתיאטרון קהילתי וארטיביזם (אמנות ואקטיביזם), ת"א	מועדון אקים רמלה

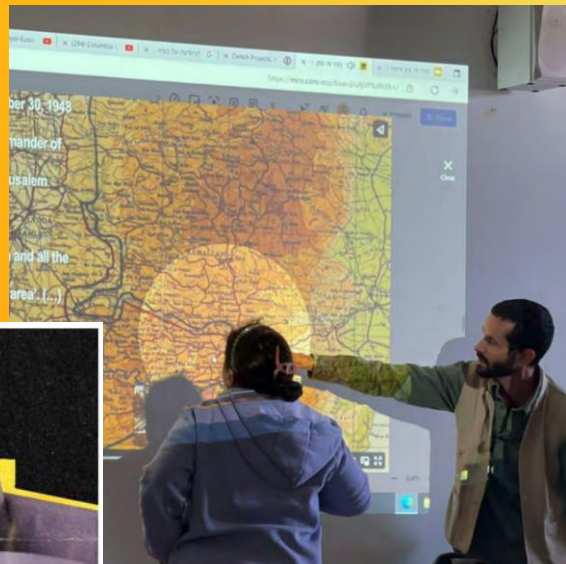
זרקור
בית ברל
+ אלווין
הרצליה

זרקור
+ רימון (רמת השרון)
אקים פ"ת + שקל פ"ת

זרקור
+ בצלאל
אלווין ירושלים

זרקור
אוניברסיטת
תל-אביב +
אקים רמלה

זרקור
+ אומן י-ם
מועדון נווה חמד

זרקור
מרכז היוצרים (שלומי) +
"אלומה" – עמותת כוכב

זרקור
בית צבי (ר"ג) +
מועדון "רעות"
מתנ"ס השקמה

משתתפי ההערכה

משתתפי המיזמים אשר מילאו שאלונים בסוף התהליך:

- 74 **מקבלי שירות עם מש"ה**
 - 42 **סטודנטים** (מתוך כ- 70 שהשתתפו) – 32 נשים ו- 10 גברים, 64% בשנה א', ול- 43% היתה היכרות מוקדמת עם אוכלוסיית מש"ה (10 מהם דרך עבודה/לימודים/חונכות ו- 8 הכירות משפחתית).
 - 15 **מובילי המיזמים** (9 מבתיה"ס לאמנויות ו- 6 מהארגונים המפעילים)
- אחוז ההשבה בקרב מקבלי השירות ומובילי המיזמים היה **גבוה מאוד**.
עם זאת, אחוז ההשבה בקרב הסטודנטים היה **בינוני**.

ממצאים – מנקודת המבט של מקבלי השירות

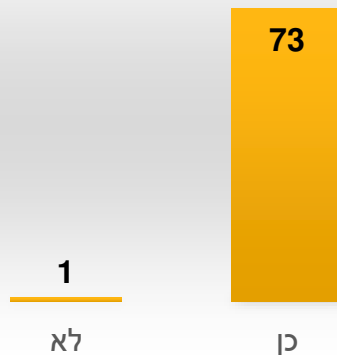

מדוע רצית להשתתף?

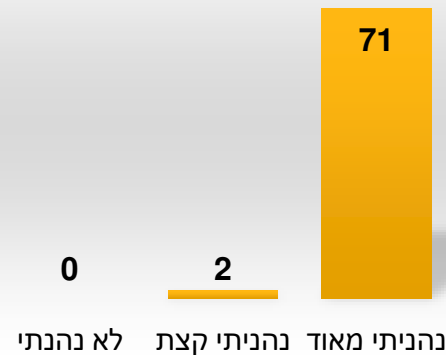
(מספר ההתייחסויות בקטגוריה שגובשה)

- הנאה וכיף (20)
- אהבה לאומנויות (18)
- רצון לצמיחה אישית, עצמאות, למידה ועניין (12)
- רצון להכיר אנשים וליצור קשרים חברתיים (9)
- רצון להופיע (8)
- חוויה ורצון לגיוון (4)

האם רצית ובחרת להשתתף בפעילות? (n=74)

באיזו מידה נהנית בפעילות? (n=73)

"רציתי להוכיח לעצמי שאני מתאים ויכול להצליח"

- ההופעות (20)
- האינטראקציות והקשרים (20 התייחסויות)
- העיסוק באמנות (15 התייחסויות),
- הנסיעה לבתי הספר לאמנויות (5 התייחסויות)

"מרגש אותי שאני שר עם הסטודנטים החדשים"

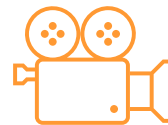
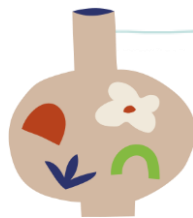
וכל פעם אני מכיר אנשים חדשים"

"כשההורים שלי הגיעו לבי"ס רימון לראות

אותי מופיע"

- מוזיקה, שירה וריקודים (21)
- היבט חברתי - הכרת חברים, להיות יחד ולשחק יחד (19)
- להופיע, הופעות (12)
- הנאה מיצירה ועשייה משותפת (8)
- לצייר, ציורים (7)
- לצלם, מצלמות וצלליות (6)
- האוכל (4)
- לפסל (3)
- לשחק, משחק (3)

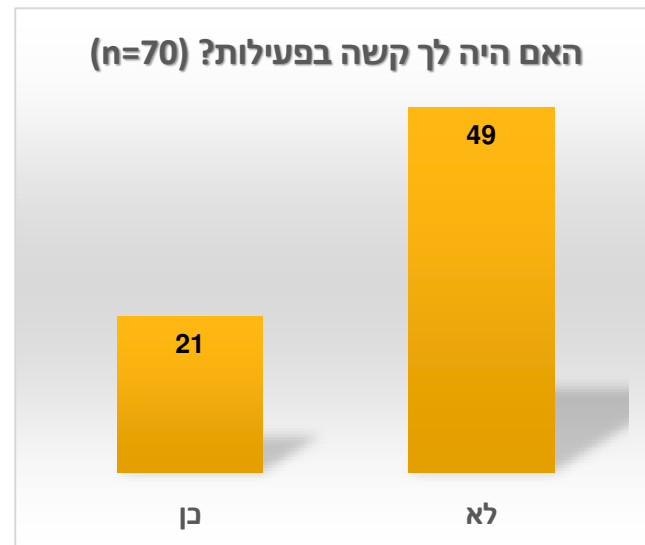

(19 משתתפים השיבו לשאלה)

קשיים גופניים (9): "...לשכב על הרצפה ואחר כך לקום", "להגיע למקומות גבוהים בציורים", "...לתלות..." ועוד.

קושי בהתבטאות, הקשבה וזכירה (6): "לא יכולתי לדבר כמו האחרים", "הדיבור וההבנה היה לי קשה לקלוט הכול", "היה קשה להקשיב", "לזכור מילים של השירים", "דיונים היו דברים שלא תמיד הסכמתי איתם"

קשיים ספציפיים, כגון: להתנקות בסוף הפעילות, קושי לצייר עם הצבעים, אי-יכולת לשבת עם החברות, ועוד.

מדוע?

- התרומה שבפעילות עצמה עם הסטודנטים (29)
- הרצון לאינטראקציות חברתיות מגוונות (25)
- תמיכתם של הסטודנטים (5 התייחסויות)
- רצון לצאת מהמסגרת (4 התייחסויות)

"הסטודנטים עוזרים לי מאוד מאוד, שוחחו איתי,

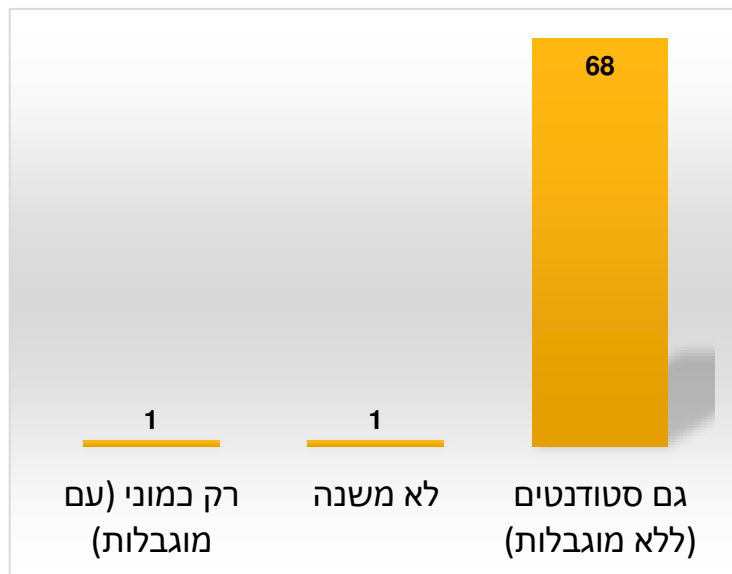
אתם לא מבינים כמה כיף היה לי"

"מעדיפה משולב. כי אני רוצה ללמוד

מהם דברים. משחק ריקוד ושירה"

האם מעדיפים רק משתתפים כמוהם או
תכנית משלבת (למשל סטודנטים)?

במה/כיצד?

• ביטוי אמנותי (29)

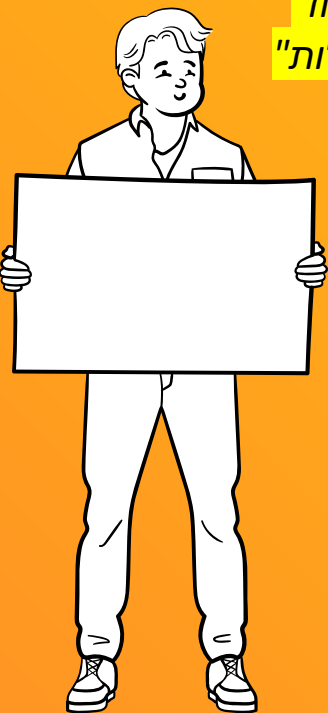
"איך שבנינו את הקטעים להצגה כל אחד נתן רעיון ובנינו מכונית עם תנועות וקולות"

"אני הצעתי את הריקוד והשיר לריקוד ובקטע של התופים גם שרתי...."

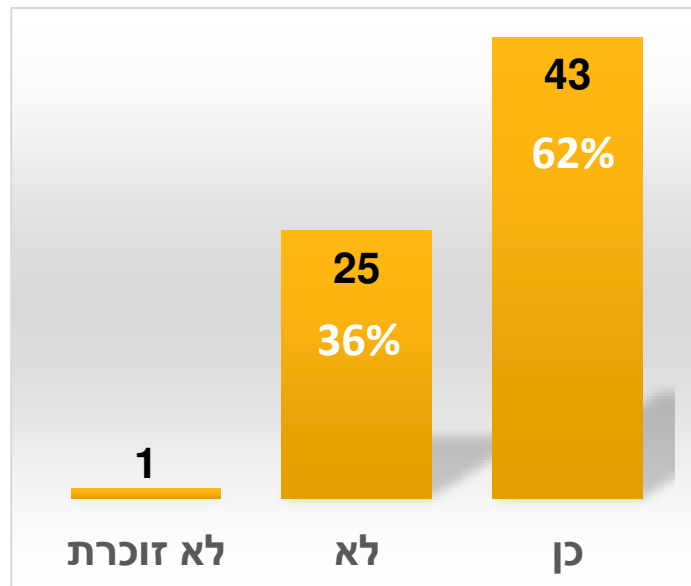
• ביטוי עצמי (12)

"היה שיעור אחד שאני הייתי צריכה להעביר לכולם פעילות"

"ביום של צילומי תמונות הייתה תמונה שלא אהבתי והם התחשבו בדעתי ודיברו איתי על זה"

האם לקחת חלק בהחלטות?

למי סיפרת? מה סיפרת?

סיפרו להורים, לאחים/אחיות
ולמשפחה המורחבת, כמו גם
למדריכים ולחברים בקהילה שלהם.
סיפרו על ההנאה מהפעילות, על
ההתרגשות, על בתיה"ס לאמנויות, על
ההופעות והחזרות, ועוד.

"למה תמליץ?"

1. הנאה, חוויה וכיף (33)
2. למידה והתפתחות אישית (13)
3. להכיר חברים (10)

"בשביל לבטא את עצמם על זה שהם לא

חשבו על זה מעולם"

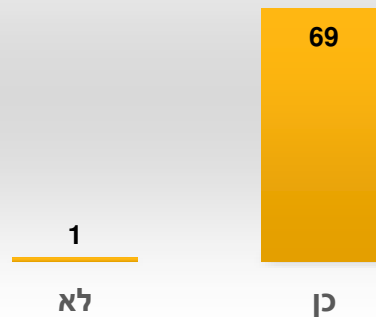
"יש שם דברים מעניינים ולומדים שירים

ומעלים מופע מרגש"

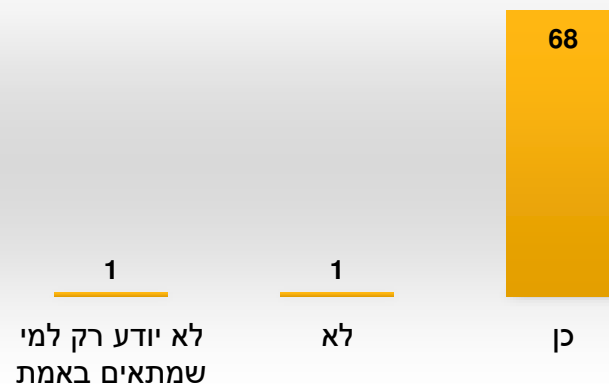
"כי ככה מכירים סטודנטים חדשים והפעילות מהנה"

האם סיפרת על הפעילות? (n=70)

האם תמליץ לחברים? (n=70)

ממצאים – מנקודת המבט של הסטודנטים

66% מהסטודנטים השתתפו במיזם זה מתוך בחירה.

מדוע בחרת להשתתף במיזם?

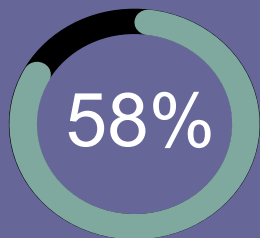
1. רצון להכיר, ללמוד ולעבוד עם אנשים עם מוגבלויות (11)
2. סיוע כלכלי ונקודות זכות בלימודים (8)
3. חוויה, הנאה והתפתחות אישית (7)
4. רצון להתנדב ולתרום לקהילה (4)

"הרגשתי שאני רוצה לחוות משהו שלא חוויתי מעולם,
שיתרום למסע הריפוי שלי ושל הקבוצה שתעבוד איתנו"

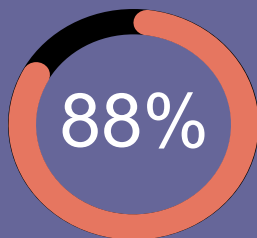
"כי רציתי להכניס התנדבות לשגרה שלי ואם זה קשור
לאומנות זה בכלל מעולה"

"בהתחלה דווקא לא רציתי להתנדב עם החינוך המיוחד
אבל נשאר רק המקום הזה, ופשוט התאהבתי בהם. אני
מגיעה כל פעם באושר ובוחרת להיות שם כל פעם מחדש"

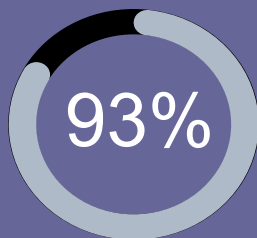
אחוז המשיבים שדרגו במידה "רבה" (4) או "רבה מאוד" (5):

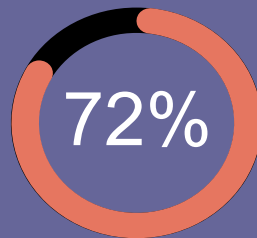
התנאים בהם
התקיימה הפעילות
היו טובים ומתאימים

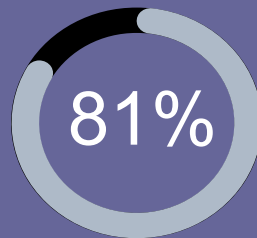
מקצועיות
צוות
ההדרכה

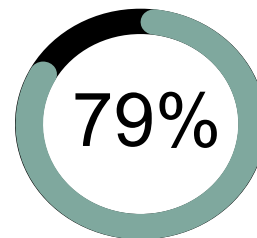
יחס מכבד של
הצוות לכלל
המשתתפים

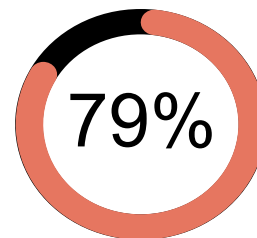
אשמח לקחת
חלק בפעילויות
דומות

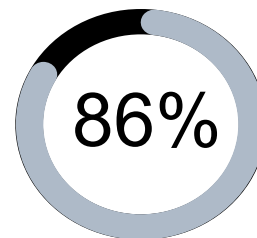
אמליץ גם
לסטודנטים
אחרים

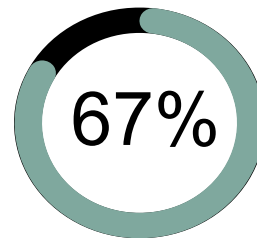
זמן העבודה
המשותף ענה
על ציפיותיי

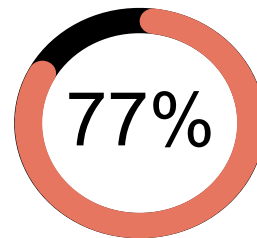
הפעילות
ענתה על
ציפיותיי

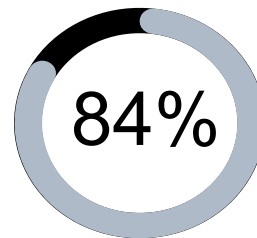
הפעילות
היתה
מוצלחת

הפעילות
אתגרה אותי

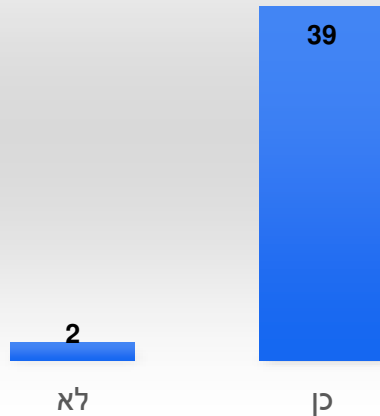

הפעילות
ריגשה אותי

נהניתי
מהפעילות

נחשפו/הופתעו לטובה
מהמסוגלות ומהאיכויות של
אנשים עם מוגבלות שכלית

ממה הופתעת?

- ✓ יכולת אמנותית, עשיה וביטוי יצירתי (25)
- ✓ יכולות קוגניטיביות, רגשיות, אישיות ובינאישיות (19)

מודעות למסוגלותם של אנשים עם מש"ה

(אחוז המדרגים 4 או 5)

אנשים אינם מודעים ליכולות של אנשים עם מוגבלות (בפרט מש"ה) **88%**

התכנית הביאה לעלייה במודעות שלי ליכולות ולמסוגלות של אנשים עם מש"ה **88%**

תפיסותיי כלפי אנשים עם מוגבלות נהיו חיוביות יותר בזכות התכנית **84%**

"לא חשבתי שהם יהיו מסוגלים לזכור את כל המילים והמנגינה של השירים שלימדנו אותם. וכל שבוע הופתעתי מחדש שלא רק שהם מכירים את המילים ואת הלחן, הם יודעים מי כתב והלחין את רוב השירים"

"הומור, שמחת חיים, אמפתיה"

"הקשבה, שיח בין חברים, עצמאות"

"יצירתיות, תפיסה אסתטית לא קונבנציונלית"

ספר על המפגש עם האדם עם מש"ה (הקשר, המחשבות, התובנות שהתגבשו)

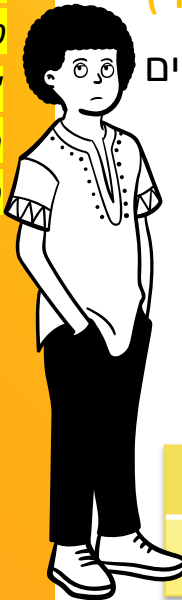
התכנית תורמת לשתי האוכלוסיות (עם וללא מוגבלות) **93%**

הייתי מעדיף אילו היו מפרידים במהלך הפעילות בין האנשים עם מוגבלות לאנשים ללא מוגבלות (זהו אחוז המדרגים "כלל לא" או "במידה מועטה") **88%**

חשוב שיהיו עוד תכניות שמשלבות אנשים עם מוגבלות בקהילה **84%**

התכנית מצליחה לגרום לשילובם של אנשים עם מוגבלות בחברה **74%**

נוצר קשר אישי ביני לבין האדם עם המוגבלות **72%**

היגד	1 לא	2	3	4	5 מאוד
חשתי קושי לפעול ביחד עם אנשים עם מוגבלות שכלית	6	15	14	6	2

- פירוק מחסומים, פיתוח קשרים ודינמיקה מכילה ומגשרת (14)
- שינוי תפיסתי וגישה כלפי אנשים עם מוגבלויות (8)
- העצמה והשראה (7)
- צמיחה והשתקפות אישית (4)

"הופתעתי לגלות שהקשר בינינו די הדדי ואני נתרמת לא פחות משתורמת"

"מפגש חשוב שגיליתי כמה אני יכולה להתחבר לאנשים גם אם הם לא מדברים, או חווים קושי יותר גדול ממני. ראיתי בהרבה מהם אותי או תכונות שלי וזה תמיד נגע בי"

"קשרים מדהימים. מכניס את החיים לפרופורציה. ממליצה לכולם"
"הוא קשה בהתחלה ולאט לאט נהייה טבעי ומרגש"

"נרתעתי בהתחלה. ויכולה להגיד שחלקם הפכו ממש לחברים"
"... במפגש אני גיליתי שאין אף אחד (גם לא במסגרות שלהם) שמתייחס אליהם בצורה שאני וחברי ומרציי בבצלאל מתייחסים אליהם. אנחנו מסתכלים עליהם בשוויון גמור, נותנים להם קרדיט בעשייה ובקונספט"

הסטודנטים התבקשו לשתף בתחושות ובחוויות שעברו:

- תחושות של חוויה **מרגשת** (16): תמיכה הדדית ואמפתיה, אינטראקציות מחממות לב וקשרים רגשיים (אישיים ובתוך הקבוצה)
- תחושות של חוויה **מאתגרת** (12): קשיים בתקשורת, תיאום פעילויות, טיפול בדינמיקה קבוצתית מגוונת, הצבת גבולות ומתן מענה לצרכים הייחודיים של אנשים עם מוגבלות
- תחושות של חוויה **מלמדת ומעשירה** (8): מסע שהוביל לשינוי, גילו חוסן מול אתגרים, חוו את כוח ההקשבה והתמיכה, והחשיבות של הכלה והבנה בטיפול תחושת השייכות.

"הבחורה שלי לא הגיעה לאחת הפגישות ועבדתי עם חברתה הטובה. היא הכינה שני עציצים - אחד לה ואחד לחברתה וידעה בדיוק את העדפותיה. התגלתה לי חברות מיוחדת שהייתי שמחה אם גם לי הייתה חברה כזו"

"החוויה הכי מרגשת שקרתה לי בזמן הפעילות היא דווקא עם חניכה אחרת בקבוצה, חניכה שלא מדברת, רק משמיעה קולות, והיא האישה שהכי ריגשה אותי מכולם שם, הצורך לשיר והכיף שהיא חווה כשזה קורה זה נוגע בלב"

"נהניתי לראות את החניכה שלי מרעות סומכת עליי ושמחה שאני שם. כל פעם שעלתה לשיר/לרקוד מול כולם חיפשה רק את העיניים שלי והמחמאה שלי אליה. זה חימם לי את הלב מאוד בכל פעם מחדש וגרם לי להנות הרבה יותר מכל המפגשים"

זיקה ללימודים האקדמיים

"הוא השפיע על מי שאני, ובזה זה השפיע גם על המשך לימודיי, גם על חשיבה מחוץ לקופסא, התבוננות על היצירה, התבוננות ותפיסת החומרים כחלק מהמהות של החיים על הבמה, בזה שאני רואה היום הרבה יכולות בעצמי שאולי לא ראיתי קודם"

האם ובמה תרמה לך הפעילות?

- השפעה על פרספקטיבה ותפיסת עולם ע"י פיתוח אמפתיה, רגישות, הכרה ומודעות לאוכלוסיית מש"ה (19)
- צמיחה אישית, גילוי עצמי ותחושת משמעות (18)

"להכיר את האוכלוסייה המיוחדת, להבין שאין מה לפחד מהם, להתייחס יותר באכפתיות וסובלנות לאנשים שונים"

"היא גרמה לי לראות עוד יותר את האופי האישי של כל אחד ואחד מהם ובעיקר להתייחס אליהם כמה שיותר כשווים בין שווים"

"אני חושבת שהפעילות תרמה לי בכך שאהיה אדריכלית ומתכננת יותר מתחשבת לכל גווי האוכלוסייה"

"פתח לי את הזווית ראייה! לא חשבתי כך על אנשים עם מוגבלות שכלית. היום אני מבינה שהם פשוט משהו מיוחד בעולם שלנו ומי שמצליח לדבר את השפה שלהם עובר תהליך אישי משמעותי בחייו, זה מה שקרה לי"

אתגרים וקשיים של הסטודנטים

- אתגרים טכניים וארגוניים (7)
- דיפרנציאליות באוכלוסיית מקבלי השירות והצורך בהתאמה (6)
- אתגרים הנוגעים למיקום הפעילות (4)
- העדר מבניות בקורס וחוסר הדרכה (4)
- אתגרי התנהגות, מרחב אישי ומשמעת (4)

"הפעילות שלנו מתקיימת
בחדר האוכל. אנשים
יוצאים ונכנסים יש תנועה
מתמדת. נורא, נורא קשה
להעביר ככה שיעור וגם
הצעירים ממש מאבדים
את הריכוז."

"אנשים עם מוגבלויות הם מאוד מאוד
מגוונים במוגבלויות שלהם וביכולות
שלהם ואני מרגיש שבפעילות שהייתה
לנו היה ערבוב לא נכון של הרבה מאוד
מוגבלויות ברמות תפקוד שונות ולדעתי
זה דבר שצריך לשפר בפעם הבאה"

"לשיפור- צוות גדול יותר מטעם
אלווין שילוה את הסטודנטים של
בצלאל שלא מוכשרים לעבודה
צמודה מול אנשים עם מוגבלויות
מסוימות וקשיים מסוימים"

"לדעת מי מגיעה מראש, ומי
שלא שתעדכן. ולארגן את
הפעילות מראש כי יש
פעמיים שאין ציוד,
שהפעילות לא מאורגנת
וכדומה"

"מודה על חוויה מעצימה, שמעלה מודעות ויוצרת שילוב בין קבוצות בחברה. מוערך!"

"אני ממליצה מאוד מאוד על התכנית. גם לסטודנטים וגם לאנשים עם מוגבלויות ומודה על האפשרות שקיבלתי להשתתף בתכנית כל כך מספקת ותורמת"

"הקונספט מקסים וחשוב אבל יש המון מקום לשיפור. להגדיל את הצוות של אלווין שילוה אותנו, להאריך את הקורס כדי להעמיק היכרות, לסנן את משתתפי הקורס מטעם שני הצדדים זה חשוב מאוד, כי זה לא מתאים לכל אחת ואחד"

לאומנויות ובאופן ספציפי בצלאל"

"אני ממליץ על עוד פרויקטים כאלו ואני ממליץ על מעורבות נמוכה יותר בתוכן של אלווין וגדולה יותר בתוכן של בתי הספר

"הייתה אחלה של שנה. מאוד מעצימה, מאתגרת ומלמדת. עברנו תהליך מדהים יחד עם החבר'ה, ואני ממש מחכה כבר למפגש האחרון לראות אותם יחד על הבמה! (:"

"...להמשיך את הפרויקט הזה! לתת לעוד אנשים הזדמנויות יוצאות דופן כאלו, הרחבת לב, פתיחת הראש לדברים חדשים, מיומנויות תקשורת וכיף על הבמה, אני ממש מודה על כך והלוואי שכל סטודנט יחווה את זה"

ממצאים – מנקודת המבט של מובילי המיזם

מה היו המטרות שלכם?

מדוע בחרתם להצטרף למיזם?

• היכרות הדדית בין האוכלוסיות • יצירת חוויה והעצמה משותפת ומשמעותית • חשיפה והתנסות בעבודה בצוותים • עם קבוצת האנשים עם המוגבלויות • רצון לחולל שינוי ולשפר את תנאי חייהם של אוכלוסיות עם מוגבלויות	• ניסיון במיזמים דומים קודמים • אפשרות לתת מלגות לסטודנטים • שילוב בין האוכלוסיות שמאפשר לתרום ולהיתרם • חיזוק הקשר במשולש אקדמיה-רשות-קהילה • הנגשת אמנויות לאוכלוסיות עם מוגבלות • יצירת אימפקט בקהילה באמצעות האמנויות • חשיפה של הסטודנטים לאנשים עם מוגבלויות, עיצוב תפיסותיהם והרחבת עולם האנושי-תרבותי
• קידום שיח מיטיב • העצמה והתפתחות האנשים • הסברה • פיתוח כישורים אמנותיים ומוזיקליים • מפגש עם האקדמיה • הפוגה וגיבוש קבוצתי	• העצמת האנשים עם המוגבלות • מפגש עם האקדמיה ועם סטודנטים

100%

מרגישים שהשיגו
את מטרותם
במידה רבה
(הדרגה הגבוהה
ביותר)

מידת ההצלחה והתרומה של המיזם

4	3	2	1	
במידה רבה	בינונית	מועטה	כלל לא	
12	3			מה הייתה מידת ההצלחה של המיזם?
4	2			

תרומה למקבלי השירות

- ✓ הזדמנות לחשיפה לעולמות האמנות
- ✓ קבלת תחושת העצמה ושוויון הזדמנויות
- ✓ אפשרות לביטוי אישי וייחודי בתוך קבוצת היוצרים
- ✓ חשיפה להווי האקדמאי/חווית סטודנט
- ✓ יציאה מהשגרה וגיוון בפעילויות
- ✓ תרומה מבחינה חברתית

תרומת המיזם לסטודנטים

- ✓ העצמה הדדית
- ✓ הרחבת המנעד האנושי-תרבותי
- ✓ חשיפה והיכרות
- ✓ שבירת חסמים וסטיגמות
- ✓ התנסות מעשית
- ✓ פיתוח יכולות בין-אישיות ובין-קבוצתיות
- ✓ יכולות הוראה והכלה של אוכלוסייה מגוונת

השילוב בין האוכלוסיות

4	3	2	1	
במידה רבה	בינונית	מועטה	כלל לא	
13	2			באיזו מידה הצליח המיזם לחבר בין שתי האוכלוסיות (עם/ללא מוגבלות)?

דוגמאות לתרומת השילוב

"החברים למדו מהסטודנטים, תוך כדי חיקוי, התנהגויות נורמטיביות (חברתיות ומוזיקליות). הסטודנטים פיתחו יכולות שירה וכישורים מוזיקליים אצל החברים ובד בבד גם התייחסות למקומם של החברים האחרים בקבוצה. הם נדרשו לשיר בהרכבים מגוונים (סולו, בזוג או במקהלה) שלימדו אותם לתת מקום ולהתחשב בחברים האחרים שבקבוצה. הסטודנטים חיפשו מילים ברמת ההבנה של החברים וכך הסבירו לחברים את משמעות המילים והרעיונות שהיו בשיר וזה הקל מאוד על החברים לבטא את מילות השירים במדויק"

"ההתרגשות הגבוהה במסיבת הסיום ומפגש הפרידה העיד על הקשר המיוחד שנוצר בין האוכלוסיות"

"כולם עבדו יחד. הצליחו להכיר ולהתחבר מעבר למילים כאשר שפת היצירה מאחדת ביניהם. הצורך להסביר במספר שפות ובדרכים שונות תרם למצוא צורות תקשורת לא מילוליות אשר אפשרו למשתתפים להרחיב את דרכי המבע שלהם. נוצר תהליך למידה משותף אשר מצליח לשאול את השאלות הכי בסיסיות וראשוניות"

מפגשי הכנה (נפרדים)

* התקיימו בכל המיזמים

* חלקם סברו ש**מספר מפגשי ההכנה** היו מתאימים ומספקים, אך חלקם הביעו צורך ביותר מפגשי הכנה לשם: הקניית תוכן אקדמי, הכנה נוספת, ומפגשי אוורור לסטודנטים במהלך המיזם ולשאלות ותובנות.

* הוזכרה חשיבות **נוכחות הרכז בפגישות הראשונות** כדי לגשר על הפער בין הסטודנטים לחברי הקבוצה (פיתוח שפה משותפת ושיתוף פעולה).

4	3	2	1	
במידה רבה	בינונית	מועטה	כלל לא	
8	4	2		באיזו מידה מפגשי ההכנה היו משמעותיים, מלמדים ותורמים?

תרומת מפגשי ההכנה בעיני המובילים

בבתי"ס לאמנות:

- הקלו על עיבוד והכנה לקראת המפגשים
- אפשרו דיונים ופתרון בעיות
- יצירת שפה משותפת והבנת האופי הייחודי של העבודה
- הרחבת הידע על האוכלוסייה ועל מוגבלות אינטלקטואלית

בארגונים המפעילים:

- הדגשת חשיבות שיתוף הפעולה בצוות
- תרם לבניית קשרים בין המשפחות והסטודנטים

המפגשים המשותפים

- מרבית המובילים ציינו כי המינון היה מתאים (בארגונים המפעילים חלק היו שמחים ליותר).
- הפעילות התקיימה בפורמטים שונים: בקבוצה גדולה, בקבוצות קטנות, בזוגות, בשילוב בין פורמטים, ועוד.

בחירה

האם ניתנה למקבלי השירות האפשרות לבחור?

12/15 השיבו "כן"

ביצד?

- מתן מקום להבעה עצמית והבעת דעה לאורך כל תהליך היצירה
- מעורבות פעילה בקבלת החלטות תוך התמקדות בשיתוף פעולה
- מתן אפשרות לבחור תכנים, חומרים, ועוד.

באיזה שלב קיבלה הפעילות חשיפה?

האם הבאתם לנראות ולחשיפה
של המיזם לציבור ולקהילה?

בבתי"ס: "כן" $\frac{4}{9}$ "לא" $\frac{5}{9}$

בארגונים: "כן" $\frac{5}{6}$ "לא" $\frac{1}{6}$

כיצד? ולמי?

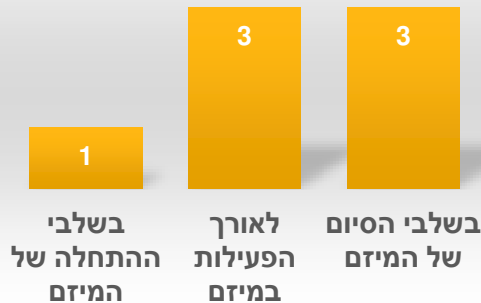
בבתי הספר:

- רשתות חברתיות
- בדף הבית של ביה"ס

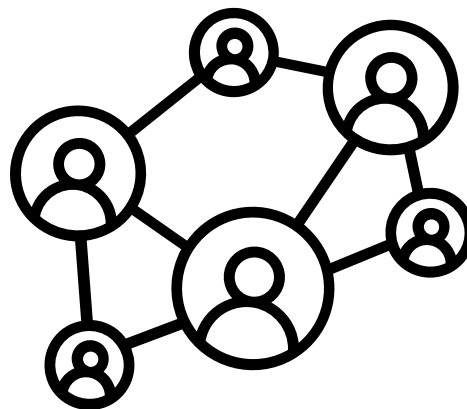
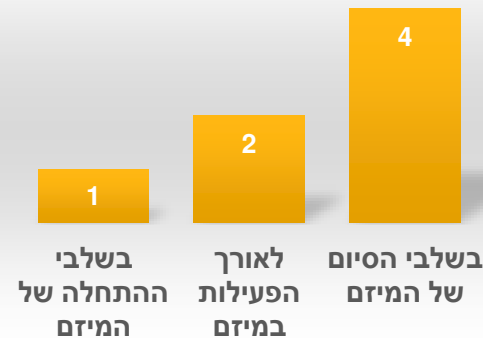
בארגונים המפעילים:

- רשתות חברתיות
- צוותי יחסי ציבור
- הפצה ישירה של הזמנות בעיר
- חשיפה לעובדי העירייה

דרך בתי"ס לאמנות

דרך הארגונים המפעילים

אתגרים, מכשולים ודרכי התמודדות

התאמת התקציב

כמחצית ממובילי היוזמה **בבתי הספר** סברו שהתקציבים מתאים וכמחצית טענו שלא (היו שנעזרו במקורות מימון חיצוניים כמו תורמים פרטיים).

בעיני הארגונים המפעילים:

מציאת קבוצות משתתפים "מאוזנות" קשיים תקציביים ולוגיסטיים סוגיות ארגוניות (חלוקת תפקידים ותחומי אחריות) זמינות מוגבלת של מרחב עבודה שקט

אסטרטגיות להתמודדות:

קבלת תמיכה ועידוד מצוות אלווין, שינוי מועד הפעילות (חיסכון בעלויות), שמירה על דיאלוג פתוח ותאום ציפיות.

בעיני בתי"ס לאמנות:

הצורך בארגון אפקטיבי, ניהול זמן וסדרי עדיפויות יעילים, דאגות לגבי איכות התוצרים, ואיזון הקצאת הזמן בין מפגשים משותפים לנפרדים. אתגרים טכניים (גיוס, תחבורה, ניהול צוותי סטודנטים) מחסומי שפה מכשולים בירוקרטיים (עם רשויות)

אסטרטגיות להתמודדות:

שיחות משותפות ופנימיות, השקעה בתכנון ובניווט.

ממצאים – מנקודת המבט של מובילי המיזם

האם תמליצו גם לגופים אחרים להפעיל יוזמות דומות?

14/15 בן

הערות/הארות נוספות לסיום

- ✓ **הבעת הוקרה**, הערכה ותודה לקיומו של המיזם ולהשפעתו על הדיאלוג והמחוייבות שנוצרה בין המשתתפים
- ✓ רצון **בשיתוף פעולה עתידי**, ארוך טווח, עם קרן שלם
- ✓ עלו מספר **רעיונות, המלצות והערות**, כגון: מפגש משותף בין כלל מיזמי 'זרקור', ייעול תהליכים ביורוקרטיים, חשיבות אמון והבנה הדדית בין הקרן אליהם (ופחות "מקבלי מענקים"), והתנסות בכלים נגינה פשוטים יותר.

למה? כי המיזם:

- מקדם אמפתיה, פותח צוהר חיובי לקהילה הרחבה יותר ולהגברת מודעות.
- חוויה יצירתית, מאתגרת, מעשית ומעצימה.
- מגשר על פערים בין אוכלוסיות באמצעות שיתוף פעולה אנושי, תרבותי ואמנותי. מטפח קשרים וחיבורים בין קבוצות מגוונות.
- יוצר סביבה חינכית מרגשת ומעצימה.
- מטפח ערך של משמעות עבור כל המעורבים.

תודה על ההקשבה

האם למישהו יש שאלות?

michlol.kshalem@gmail.com

03-9601122

www.kshalem.org.il